

РЕШЕНИЕ

№ 2240

гр. София, 05.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав,
в публично заседание на 18.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **7197** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и следващи от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл.43 ал.4 от Закона за подпомагане на земеделския производител.

Образувано е по жалба вх. № 01-6500/5399#3/27.02.2020 г. по описа на ДФЗ от М. Т. Х. с ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], вх. А, ап. 17, със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 4, срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-6500/5399#2/23.01.2020 г. на заместник-изпълнителния директор на ДФЗ, с който М. Т. Х. е изключена от подпомагане и е установено публично вземане в размер на 3 991,50 лв.

В жалбата се твърди, оспореният акт е незаконосъобразен, поради допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, нарушения на материалния закон и несъответствие с целта на закона. Сочи се, че неизпълнението на поетия дългогодишен ангажимент по мярка 212“Плащания на земеделските стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007-2013г. се дължи единствено и само на настъпилите законови промени на чл.37и ал.1 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи. Нововъведеното законово изискване е поставило жалбоподателя в обективна невъзможност да продължи поетия от негова страна ангажимент по мярка 212. Навеждат се доводи, че в конкретния случай, неправилно е приложена нормата на чл.14 от Наредба № 11/03.04.2008г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения в

планинските райони“ и мярка 212 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2007-2013г./ Наредба №11/2008г./. Навеждат се доводи, че в оспорения акт не са обсъдени писмените възражения на М. Х., а само формално е изпълнено това задължение. Моли съдът да отмени оспореният АУПДВ.

В съдебно заседание, жалбоподателят се представлява от адв. А., който поддържа жалбата по изложените в нея съображения, моли съдът да отмени оспореният АУПДВ. Претендират се разноски в размер на заплатената държавна такса.

Ответникът - зам. изпълнителния директор на ДФЗ, чрез процесуалния си представител – юрисконсулт М. П. оспорва жалбата, изразява становище за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след преценка на събраните в хода на административното и съдебното производство писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателката е регистрирана с Уникален регистрационен номер (УРН) 602131 в Интегрираната система за администриране и контрол (И.). Одобрена е за участие по мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

По мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" на жалбоподателя са изплатените суми по години, както следва:

- Първа година от ангажимента - подадено заявление с УИН: 22/200513/51586 за кампания 2013, изплатена сума 2211.03 лв.;

- Втора година от ангажимента - подадено заявление с УИН: 22/220514 55181 за кампания 2014. изплатена сума 3177.59 лв.

Трета година от ангажимента - подадено заявление с УИН: 22/110615/60006 за кампания 2015, изплатена сума 2594.37 лв.:

Общата изплатена сума по мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони", представляваща сбор от изплатеното финансово подпомагане по мярката през годините, предхождащи годината на прекратяване на ангажимента, е в размер на 7982.99 лв.

При извършване на административни проверки на основание чл. 37. ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители е установено, че за кампания 2016г. М. Х. не е подала заявление за подпомагане с декларирана мярка 212, регламентирана в Наредба № 11 от 03.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.

Въз основа на тази констатация, административният орган е открил производство на основание чл.26 ал.1 от АПК за издаване на акт за установяване на публично държавно вземане, поради неспазване на многогодишен ангажимент.

На 15.08.2019г. е изпратено до жалбоподателя уведомително писмо изх.№ 01-6500/5399 от 15.08.2019г., подписано от зам.изпълнителния директор на ДФЗ, с което е уведомил земеделския стопанин за започналото производство за издаване на АУПДВ съгласно чл. 26. ал. 1 от АПК. В писмото са изложени фактическите

обстоятелства, въз основа на които е прието, че са налице основания за издаване на АУПДВ. Дадена му е възможност да предостави допълнителна информация - становище или възражение по изложените факти, в съответствие с чл. 34. ал. 3 от АПК или да възстанови доброволно сумата, за която е извършено недължимо плащане, в случай че приеме фактическите констатации за основателни.

С писмо с вх.№ 01-6500/5399 от 30.08.2019 г. жалбоподателят е възразил срещу откритото производство по издаване на АУПДВ, като подробно е изложил обстоятелства и факти, поради които не приема констатацията на административния орган.

Издаден е Акт за установяване на публично вземане № 01-6500/5399#2 от 23.01.2020г. от Зам. изпълнителния директор на ДФЗ, на основание чл.14 ал.1 т.3 от Наредба №11/2008г., чл.59 ал.1 и ал.2 от АПК, чл.166 от ДОПК и чл.20а ал.6 и ал.5 пр.1 от във връзка с ал.2 и ал.1 от Закона за подпомагане на земеделския производител.

Административният орган не е приел възраженията на жалбоподателя, като е изложил мотиви, че за 2016г. кандидатът не е подал заявление за подпомагане по мярка 212 регламентирана в Наредба № 11 от 03.04.2008 г. С неподаването на заявление за подпомагане с декларирана мярка 212 за кампания 2016 са нарушени изискванията на чл.4 ал.1. т. 2 и т.3 от Наредба № 11 от 03.04.2008 г., според които кандидатите за подпомагане са длъжни да подават заявление за подпомагане с декларираните площи в съответния необлагодетелстван район всяка година след първото компенсаторно плащане, както и да извършват земеделска дейност в съответния необлагодетелстван район за период от най –малко пет последователни години от първото компенсаторно плащане.

По делото е приобщена административната преписка, допълнително са представени от ответника и са приети от съда уведомителни писма от ДФЗ за извършена оторизация и изплатено финансово подпомагане по схеми и мерки за директни плащания за кампания 2013г., 2014г. и 2015г., както и справка, за заявени за подпомагане площи по мярка 212 от жалбоподателя.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства, съобрази доводите на страните и извърши служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт, приема че жалбата е подадена от легитимирана страна, в законоустановения срок – актът е съобщен на оспорващия на 12.02.2020 г. /лист 12 от делото/, а жалбата е подадена на 26.20.2020г./лист 106 от делото/, при наличие на правен интерес, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, тя се явява основателна.

Оспореният АУПДВ е издаден от компетентен орган – Съгласно чл.20а ал.5 от Закона за подпомагане на земеделските производител/ЗПЗП/ Изпълнителният директор издава актове за установяване на публични държавни вземания по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и решения за налагане на финансови корекции по реда на глава пета, раздел III от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове. А съгласно чл.20а ал.6 / Нова – ДВ, бр. 51 от 2019 г., в сила от 28.06.2019 г.) от ЗПЗП Изпълнителният директор може да делегира със заповед правомощията си по ал. 5 на заместник изпълнителните директори и на директорите на областните дирекции на фонда. В конкретния случай, със Заповед № 03-РД/2891/ 23.07.2019г., т.18 и т.19 от същата, изпълнителния директор на ДФЗ е делегирал на зам. изпълнителния директор на ДФЗ – П. Д. С.

правоомощията да издава и подписва писма за откриване на производство по издаване на АУПДВ по мярка 211 и мярка 212 по Наредба №14/2008г., както и да издава и да подписва АУПДВ по тези мерки.

Оспореният АУПДВ е в писмена форма и съдържа фактически и правни основания за издаването му.

В хода на административното производство са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които са довели и до материална незаконосъобразност на акта. Нарушена е разпоредбата на чл.35 от АПК. Действително, административният орган надлежно е уведомил жалбоподателят за започналото административно производство, като е посочил подробно установените факти и обстоятелства в писмо изх.№ 01-6500/5399 от 15.08.2019г., подписано от зам.изпълнителния директор на ДФЗ. В тази връзка, жалбоподателят е направил възражения и към тях е представил допълнителни споразумения към договори за наем на земеделска земя, частна общинска собственост, но същите не са обсъдени от административния орган. Основателни са възраженията, посочени в жалбата, че само формално административният орган е изпълнил задълженията си да обсъди възраженията и писмените доказателства, приложени към тях.

Относно спазване на материалния закон и неговата цел:

По делото не се спори, че жалбоподателят е земеделски стопанин и в това си качество е подал заявления за подпомагане по мярка 2012 „Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони“ за кампания 2013г., за кампания 2014г. и за кампания 2015г. Не се оспорват и получените от земеделския стопанин суми, конкретно посочени в административния акт. Не се оспорва и факта, че жалбоподателят не е подал заявление за подпомагане за 2016г. по мярка 2012.

Въз основа на тези безспорни факти, административният орган е приел, че са налице законовите предпоставки на чл.14 ал.1 т.3 от Наредба №11/2008г., съгласно който земеделски стопанин, който не подаде заявление за подпомагане по време на поетия петгодишен ангажимент, се изключва от подпомагане по тази наредба и се задължава да възстанови получените до момента компенсаторни плащания за необлагодетелстваните райони или част от тях в зависимост от годината, в която е прекратил участието си в мерките, както следва: т.3) след третата година - 50 %.

От доказателствата по делото се констатира, че жалбоподателката в качеството си на земеделски стопанин е обработвала, земеделска земя, частна общинска собственост, отдадена ѝ под наем, съгласно сключени договори за наем с [община].

В Държавен вестник бр.61/2015г. е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, с който са променени условията за предоставяне под наем и /или отдаване под аренда на земи от държавния и/или от общинския поземлен фонд, като е предвидено принудително предсрочно прекратяване на договорите с наематели/арендатори, които не отговарят на новите нормативни изисквания и на директорите на областните дирекции „Земеделие“, респективно на кметовете на общини е предоставено нарочно правомощие в тази връзка.

Съгласно § 15 ал.1 от ПЗР ЗИД Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, ползвателите, сключили договори за наем или аренда на пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд преди 24 февруари 2015 г., са длъжни в срок до 1 февруари 2016 г. да приведат договорите в съответствие с изискванията на чл. 37и, ал. 1 и 4, който предвижда пасища, мери и ливади да се предоставят за

ползване на собственици и ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни или на правоимащи, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище. Именно след настъпване на законодателната промяна с параграф 15 ПЗР ЗИД ЗСПЗЗ, са прекратени договори за наем на земеделски земи, частна общинска собственост на [община] със сключени между жалбоподателя и [община], допълнителни споразумения към договори за наем на основание чл.37м ал.4 т.1 от ЗСПЗЗ във връзка с параграф 15 от ПЗР на ЗИД ЗСПЗЗ. Договорите и допълнителните споразумения за прекратяването им са приложени на лист 17-24 от делото.

Безспорно настъпилата законодателна промяна вменява определени задължения на земеделски стопанин, изразяващи се в наличие на животновъдни обекти, които отсъстват за жалбоподателя. Видно от приетите допълнителни споразумения към договорите за наем на земеделска земя, договорите са прекратени именно, поради настъпилата законодателна промяна.

Безспорен е и факта, че земеделското стопанство на М. Х. се състои единствено от наетите земеделски имоти, частна общинска собственост, който факт се установява при преглед и сравнение на заявленията, които е подала за подпомагане по мярка 212 и справката, изготвена от процесуалния представител на ответника / лист 212-214 от делото/, в която са посочени площта и номерата на кадастралните имоти.

Посочените обстоятелства, на практика поставят в невъзможност земеделския стопанин да изпълнява и да спазва поетите задължения съгласно изискванията на Наредба №11/2008г.

Настъпилата законодателна промяна със Закона за изменение и допълнение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗИД ЗСПЗЗ) обуславя прилагането на чл. 47, т. 4 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013г., относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета, според която разпоредба възстановяване на получената помощ не се изисква, когато неспазването се дължи на форсмажорни и извънредни обстоятелства, както са определени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. Цитираната общностна норма дефинира неизчерпателно случаите, които могат да бъдат признати като "неопродолима сила" и "извънредни обстоятелства" за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП /видно и от съображение 5 от същия Регламент/. В случая прекратяването на договорите за наем за имотите на земеделския стопанин, формиращи цялото му стопанство, заявено за подпомагане по процесната мярка, на основание законодателно решение, е било непредвидимо за жалбоподателя към дата на подаване на заявлението през 2013 г., а съгласно чл. 2, § 2, б "е" от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г., за целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП "непродолима сила" и "извънредни обстоятелства" могат да бъдат признати по-специално в следните случаи: отчуждаване на цялото стопанство или на голяма част от стопанството, ако това отчуждаване не е могло да бъде предвидено към деня на подаване на заявлението.

Резултата от непредвидените законодателни промени е невъзможност М. Х. да продължи да изпълнява поетия ангажимент в цялост, поради лишаване от правото ѝ на ползване на земеделската земя, поради което е следвало да се приложи разпоредбата на чл. 15 от Наредба № 11 от 3.04.2008 г. за условията и реда за прилагане на мярка 211 "Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в

планинските райони" и мярка 212 "Плащания на земеделски стопани в райони с ограничения, различни от планинските райони" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г., като административният орган прекрати ангажимента на М. Х., без да изисква частично възстановяване на получената от земеделския стопанин, финансова помощ.

Предвид всичко изложено съдът намира, че жалбата като основателна следва да се уважи. Оспореният АУПДВ не отговаря на изискванията за законосъобразност по смисъла на чл.146 т.3,4 и 5 от АПК, което обуславя отмяната му.

При този изход на делото, искането на жалбоподателя за присъждане на разноски в размер на заплатената държавна такса следва да бъде уважено. На основание чл. 143, ал. 1 от АПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на М. Т. Х., сумата от 10 лева, разноски за заплатена държавна такса.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 61 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на М. Т. Х. със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 4, Акт за установяване на публично държавно вземане № 01-6500/5399#2/23.01.2020 г. на заместник-изпълнителния директор на ДФЗ, с който М. Т. Х. е изключена от подпомагане и е установено публично държавно вземане в размер на 3 991,50 лв, представляващ 50% от общата изплатена сума по мярка 212 за кампании 2013, 2014, 2015 на основание чл.14 ал.1 т.3 от Наредба №11/03.04.2008г..

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ –РА да заплати на М. Т. Х. ЕГН [ЕГН] сумата от 10 лв. /десет/, представляваща разноски за заплатена държавна такса.

Решението може да бъде обжалвано в 14-дневен срок от съобщението пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: